

สารของสมเด็จพระสันตะปาปาปอล ที่ 6

ในโอกาสเฉลิมฉลองวันสันติสากล

1 มกราคม 1977 / 2520

หากต้องการสันติภาพ จงปกป้องชีวิต

บรรดาผู้นำและท่านผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ!

บรรดาประชาชนนับอสงไขยและไม่มีผู้ใดรู้จัก!

มิตรสหายทั้งหลาย!

เรามาที่นี่อีกครั้งเพื่อกล่าวกับท่านเป็นครั้งที่สิบ!

ก้าวแรกของปีคริสต์ศักราช 1977 เรายื่นหน้าประตู่ของท่านและเคาะ (เทียบ วว 3:20) โปรดเปิดประตูรับเรา เราเป็นผู้แสวงบุญทั่วไป เดินทางบนมรรคาของโลกโดยไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย ไม่รู้จักหลงทาง เราถูกส่งมาเพื่อเชิญชวนท่านประกาศเช่นเคยว่า เราเป็นประกาศกแห่งสันติภาพ! ใช้ “สันติภาพ สันติภาพ” เราป่าวร้องขณะก้าวเดินไปในฐานะผู้ส่งสารแห่งมโนคติแน่วแน่ มโนคติโบราณ แต่เป็นมโนคติที่ใหม่เสมอตลอดเวลาที่ความต้องการมโนคตินี้เกิดขึ้นอีก ดูจากรค้นพบ ดูจหน้าที ดูจพระพร! มโนคติเรื่องสันติภาพดูเหมือนครอบงำ เป็นความคิดที่ทำให้อารยธรรมทัดเทียมกันและสมบูรณ์แบบ ไม่มีอารยธรรมใดปราศจากสันติภาพ แต่ในความเป็นจริงสันติภาพไม่เคยสมบูรณ์ ไม่เคยมั่นคง ท่านได้เห็นแล้วว่าความสำเร็จของความก้าวหน้าสามารถเป็นสาเหตุแห่งความขัดแย้งได้อย่างไร และช่างเป็นความขัดแย้งอะไรอย่างนั้น! โปรดอย่าคิดว่าสารประจำปีของเราในนามของสันติภาพนั้นไม่จำเป็นและน่าเบื่อ

หลังสงครามโลกครั้งที่แล้ว นาฬิกาแห่งจิตมนุษย์ตีบอกเวลาแห่งโชคอันดีในช่วงหนึ่ง บนซากปรักหักพังอันมหาดศาล ซึ่งแตกต่างกันอย่างมาก เป็นความจริงว่าในประเทศต่างๆ แต่ในเอกภาพเดียวกัน สันติภาพเท่านั้นถูกมองว่าเป็นชัยชนะในที่สุด และทันใดนั้น ผลงานและสถาบันต่างๆ ที่เื้อต่อสันติภาพผุดขึ้นราวกับใบไม้ใหม่ในฤดูใบไม้ผลิ หลายแห่งยังคงอยู่และงอกงาม และเป็นผู้พิชิตโลกใหม่ โลกก็ภาคภูมิใจในผลงานและสถาบันต่างๆ นี้ และรักษาประสิทธิผลรวมทั้งพัฒนาสิ่งเหล่านั้นเป็นอย่างดี สิ่งเหล่านั้นเป็นผลงานและสถาบันที่เป็นจุดเริ่มต้นของความก้าวหน้าของมนุษยชาติ ณ จุดนี้ ขอเราจงฟังสักครู่ ฟังเสียงที่ทั้งมีอำนาจ มีความเป็นผู้ปกครอง และความ เป็นประกาศก เสียงของสมเด็จพระสันตะปาปาโยฮัน ที่ 23 อันเป็นที่รักและนับถือ ผู้ครองตำแหน่งก่อนหน้าเรา

“และเพราะฉะนั้น พี่น้องที่เคารพ ลูกชายและลูกสาวที่รักทั้งหลาย เราต้องถือว่าชีวิตทางสังคมมนุษย์เป็นความเป็นอยู่แท้จริงทางจิตวิญญาณ โดยผ่านทางความเป็นจริงนี้ มนุษย์ที่รู้แจ้งแล้วสามารถแบ่งปันความรู้เรื่องจักรวรรดิ สามารถอ้างสิทธิและปฏิบัติตามหน้าที่ มีแรงบันดาลใจในการแสวงหาคุณความดีทางศีลธรรม สามารถแบ่งปันความชื่นชมยินดีจากความสุขทั้งหมดในโลก สามารถต่อสู้อุปสรรคเพื่อถ่ายถอดสิ่งที่ดีที่สุดในตนเองให้แก่ผู้อื่น และสร้างสิ่งที่ดีที่สุดในนั้นให้เป็นความร่ำรวยทางจิตวิญญาณสำหรับผู้อื่น สิ่งเหล่านี้เป็นคุณค่าที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานทางวัฒนธรรม เศรษฐกิจ สถาบันทางสังคม การเคลื่อนไหวและรูปแบบทางการเมือง กฎหมาย และองค์ประกอบอื่นๆ ที่ประกอบกันเป็นชุมชนภายนอกของประชาชนและมีวิวัฒนาการที่ต่อเนื่อง” (พระสมณสาสน์ *สันติภาพในโลก*, 11 เมษายน 1963: *Acta Apostolicae Sedis* 55, 1963, p.266)

แต่ขั้นตอนของการเยียวยาสันติภาพต้องยอมให้แก่วิถีการทำลายใหม่ๆ ไม่ว่าจะเป็ผลในบั้นปลายของการแข่งขันครั้งใหม่ หรือเป็นเพียงการพักรบชั่วคราว หรือเป็นปรากฏการณ์ทางประวัติศาสตร์ใหม่ที่เกิดจากโครงสร้างทางสังคมที่มีวิวัฒนาการอย่างต่อเนื่อง สันติภาพเริ่มคลอนแคลนอีกครั้ง แรกทีเดียวในความรู้สึกของประชาชน แล้วต่อมาในกรณีพิพาทที่เต็มไปด้วยอคติและจำกัดอยู่เฉพาะท้องถิ่น แล้วก็จากโครงการสะสมอาวุธที่นำสะพรั่งกล้ว ซึ่งถูกคำนวณอย่างเลียดเย็นถึงศักยภาพในการทำลายล้างอย่างน่ากลัว เป็นการทำลายล้างที่ร้ายแรงเกินกว่าความสามารถของเราจะจินตนาการได้ ความพยายามที่นำสรรเสริญเกิดขึ้นที่นั่น ที่นี้ เพื่อป้องกันการลุกลาม และเราหวังว่าความพยายามเหล่านั้นซึ่งถูกวางแผนป้องกันไว้ล่วงหน้าแล้วจะมีชัยชนะเหนือภัยอันตรายที่ไม่อาจประเมินได้

พี่น้องทั้งหลาย นี่ยังไม่พอ แนวคิดเรื่องสันติภาพในฐานะเป็นอุดมคติที่ให้แนวทางสู่กิจกรรมที่เป็นรูปธรรมของสังคมมนุษย์ดูเหมือนถูกลิขิตให้ยอมจำนนต่อชัยชนะอันแน่นอนของโลกที่ไร้ความสามารถที่จะปกครองตนเองในความสงบและมีความสงบ สันติภาพมิได้สร้างตัวเอง แม้ว่าจะแรงกระตุ้นที่ลึกที่สุดของธรรมชาติมนุษย์นั้นโน้มเอียงสู่สันติภาพก็ตาม สันติภาพเป็นระเบียบ และระเบียบเป็นสิ่งที่ทุกสรรพสิ่งและทุกความเป็นจริงล้วนปรารถนาในฐานะที่ระเบียบเป็นจุดหมายปลายทางและความชอบธรรมในการมีอยู่ของสรรพสิ่งและความเป็นจริงนั้น ระเบียบเป็นจุดหมายปลายทางและเหตุผลในการดำรงอยู่ ซึ่งถูกกำหนดไว้ล่วงหน้าแล้ว แต่ระเบียบเกิดขึ้นและอยู่ร่วมกับปัจจัยอีกหลายประการ ดังนั้น สันติภาพจึงเป็นจุดสูงสุดที่ถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบภายในที่สนับสนุนโครงสร้าง สันติภาพเหมือนร่างกายที่ยืดหยุ่น ซึ่งต้องการโครงกระดูกแข็งแรงเพื่อสร้างความแข็งแกร่งให้แก่สันติภาพ ความมั่นคงและความงามของโครงสร้างของสันติภาพขึ้นอยู่กับการสนับสนุนจากสาเหตุและเงื่อนไขหลากหลายประการ สาเหตุและเงื่อนไขเหล่านี้มักขาดหายไป

ถึงแม้เมื่อมีอยู่ ก็เข้มแข็งไม่มากพอที่จะให้ความมั่นใจได้ว่า ปิระมิดแห่งสันติภาพจะมีฐานแข็งแรง และมียอดสูงตระหง่าน

ในการวิเคราะห์สันติภาพครั้งนี้ เราได้เห็นความงามและความจำเป็นของสันติภาพอีกครั้ง แต่เราได้เห็นความไม่มั่นคงและความเปราะบางของสันติภาพด้วย เราสรุปด้วยการยืนยันคำประกาศของเราอีกครั้งว่าสันติภาพเป็นหน้าที่ สันติภาพเกิดขึ้นได้ นี่เป็นสารที่เราย้ำแล้วย้ำเล่า สารที่ทำให้ตัวของมันเองเป็นอุดมคติเรื่องอารยธรรม สะท้อนความปรารถนาของประชาชน เสริมสร้าง ความเข้มแข็งแก่ความหวังของผู้ยากไร้และผู้อ่อนแอ และทำให้ความยุติธรรมมีความมั่นคงเข้มแข็ง

นี่คือข่าวสารของผู้มองโลกในแง่ดี เป็นเครื่องแสดงอนาคต สันติภาพไม่ใช่ความฝัน ไม่ใช่ดินแดนในอุดมคติ ไม่ใช่ภาพลวงตา และไม่ใช้การออกแรงของซิซซีฟัส [1] ไม่เลย สันติภาพยืนยงและเข้มแข็งได้ สันติภาพสามารถจารึกประวัติศาสตร์ที่สวยงามที่สุดบนหน้ากระดาษ จดจําไม่ได้ เพียงแต่ด้วยอำนาจและความรุ่งโรจน์อันสง่างาม แต่ด้วยความสง่างามยิ่งกว่าของคุณธรรมและความดีของมนุษย์ รวมทั้งด้วยความมั่งคั่งของส่วนรวมและอารยธรรมที่แท้จริง ซึ่งได้แก่อารยธรรมแห่งความรัก

สันติภาพเป็นไปได้หรือ ใช่ เป็นไปได้ แต่ขอให้เราจริงใจ เช่นที่เราได้กล่าวมานั้น สันติภาพเป็นหน้าที่และเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ แต่ก็ต่อเมื่อประจวบกับเงื่อนไขหลากหลายประการที่มีได้ง่ายดายนัก เราว่าการถกเถียงเรื่องเงื่อนไขของสันติภาพเป็นภาระที่ยาวนานและหนักอึ้ง ในที่นี้เราจะไม่อาจหาญรับภาระนั้น เราปล่อยให้มันเป็นหน้าที่ของผู้เชี่ยวชาญ แต่เราจะไม่นิ่งเฉยต่อแง่มุมหนึ่งซึ่งมีความสำคัญขั้นพื้นฐานอย่างชัดเจน เราจะเพียงแต่เตือนท่านให้ระลึกถึงต่อเรื่องนี้และขอให้คนที่มิไหวพริบและเฉลียวฉลาดได้ไตร่ตรอง เรื่องดังกล่าวนี้ได้แก่ความสัมพันธ์ระหว่างสันติภาพกับมโนคติของโลกเกี่ยวกับชีวิตมนุษย์

สันติภาพกับชีวิต ทั้งสองประการนี้เป็นคุณค่าสูงสุดในระเบียบของพลเมือง และยังเป็นคุณค่าที่พึ่งพากันและกัน เราต้องการสันติภาพหรือไม่ หากเป็นเช่นนั้น ขอเราจงปกป้องชีวิตเถิด!

“สันติภาพและชีวิต” เป็นวลีที่อาจเกือบดูเหมือนใช้คำซ้ำกันโดยไม่จำเป็น เป็นคำขวัญเชิงโวหารที่จับใจ แต่มิใช่เช่นนั้น การผสมผสานของสองคำในวลีนี้เป็นตัวแทนของชัยชนะที่ยากจะได้อมาในการยatraสู่ความก้าวหน้าของมนุษย์ เป็นการยatraที่ยังไปไม่ถึงจุดหมายสุดท้าย ก็ครั้ง

[1] ซิซซีฟัส (Sisyphus) กษัตริย์โหดร้ายในเทพปกรณัมกรีก ถูกสาปให้ไปกลิ้งหินขึ้นภูเขาในนรก และเมื่อใกล้จะถึงยอดเขา หินนั้นจะกลิ้งลงไปยังตีนเขาเพื่อให้เขาลงไปกลิ้งมันขึ้นไปอีก ครั่งแล้วครั่งเล่า ชั่วนิรันดร์

แล้วในละครแห่งประวัติศาสตร์มนุษย์ที่วลี “สันติภาพและชีวิต” เกี่ยวข้องกับการต่อสู้อย่างรุนแรงระหว่างสองคำนี้ แทนที่จะเป็นการสวมกอดฉันพี่น้อง สันติภาพพยายามเอาชนะผ่านทางความขัดแย้ง เหมือนหายหน้าอันแสนเศร้าที่จำเป็นต่อการปกป้องตนเอง

ความสัมพันธ์แนบแน่นระหว่างสันติภาพและชีวิตดูเหมือนเกิดจากธรรมชาติของสรรพสิ่ง แต่ไม่เสมอไป ความสัมพันธ์นี้ยังมีได้เกิดจากตรรกะในความคิดและความประพฤติของประชาชน ความสัมพันธ์แนบแน่นนี้เป็นของแปลกที่ขัดแย้งในตนเอง ซึ่งเราต้องป่าวประกาศในปีคริสต์ศักราชที่ 1977 นี้และตลอดไป หากเราอยากเข้าใจพลวัตของความก้าวหน้า การกระทำเพื่อให้เกิดความสำเร็จมิใช่ภารกิจที่ง่ายตายและธรรมดา เราจะเผชิญกับการคัดค้านที่เต็มไปด้วยข้อขัดแย้งที่น่าเกรงขามมากมาย ซึ่งถูกสะสมไว้ในคลังแห่งคำพิพากษาที่ล้มเหลว ความลำเอียงที่มาจากการศึกษาที่ผิด แต่ประสบการณ์แบบประสบการณ์นิยมและยึดถือแต่ประโยชน์สูงสุด ซึ่งเรียกกันว่าเหตุผลของรัฐ ตลอดจนความประพฤติที่สืบเนื่องมาจากประวัติศาสตร์และขนบธรรมเนียม แม้แต่ทุกวันนี้ ข้อขัดแย้งเหล่านั้นก็ยังคงดูเหมือนเป็นกองอุปสรรคที่ยากจะก้าวข้าม บทสรุปอันแสนเศร้าก็คือ หากสันติภาพและชีวิตถูกตัดขาดจากกันและกันอย่างแท้จริงอย่างไม่คำนึงถึงเหตุผล หายหน้าย่อมปรากฏกลางๆ บนขอบฟ้าแห่งอนาคต ซึ่งในวันเวลาของเรานั้นไม่อาจประเมินและเยียวยาความพินาศนั้นได้ ทั้งเพื่อสันติภาพและเพื่อชีวิต ฮีโรชิมาเป็นหลักฐานพิสูจน์ชัดเจนและตัวอย่างที่น่าสะพรึงกลัวของเรื่องนี้ จากสมมติฐานที่น่าดำหนิ ซึ่งผิดธรรมชาติเมื่อกล่าวว่าสันติภาพมิได้มีความสัมพันธ์กับชีวิตนั้น ทำให้สันติภาพถูกยึดเยียดให้เป็นชัยชนะที่น่าเศร้าของความตาย ถ้อยคำของตาสิตุสลุกขึ้นในความคิดว่า “พวกเขาสร้างสถานที่รกร้างว่างเปล่าและเรียกมันว่าสันติภาพ” (*ubi solitudinem faciunt, pacem appellant: Agricola, 30*) สมมติฐานนี้ยังกล่าวด้วยว่าชีวิตที่เต็มไปด้วยอภิสิทธิ์ของบางคนที่ได้รับการยกย่องและชื่นชมอย่างคลั่งไคล้ นั้นได้มาโดยการบีบคั้น หรือกดขี่ผู้อื่น นี่หรือที่เรียกว่าสันติภาพ?

ดังนั้น ความขัดแย้งนี้ดูเหมือนไม่เพียงแต่อยู่ในเชิงทฤษฎีและเชิงศีลธรรม แต่เป็นความจริงอย่างน่าเศร้า แม้กระทั่งปัจจุบันนี้ ความขัดแย้งนี้ยังคงทำให้หลายหน้ากระดาษของประวัติศาสตร์สังคมมนุษย์เลื่อมความศักดิ์สิทธิ์และเป็นเลือด กุญแจสู่สังหารกรรมในเรื่องนี้พบได้ในการยอมรับความเป็นเอกของชีวิตในฐานะเป็นคุณค่าและเงื่อนไขสำหรับสันติภาพ แก่นสารสำคัญได้แก่ “หากท่านต้องการสันติภาพ จงปกป้องชีวิต” ชีวิตเป็นมงกุฎของสันติภาพ หากกิจการของเราตั้งอยู่บนเหตุผลเกี่ยวกับความศักดิ์สิทธิ์ของชีวิต สงครามย่อมไร้คุณสมบัตินั่นอย่างแน่นอนในการเป็นเครื่องมือปกติที่ใช้จนเคยชินต่อการยืนยันสิทธิและเพื่อให้เกิดสันติภาพ และในการวิเคราะห์

สุดท้ายนี้ สันติภาพมิใช่อะไร นอกจากอำนาจสูงสุดของสิทธิ ซึ่งสำคัญยิ่งกว่า สันติภาพเป็นการเฉลิมฉลองชีวิต ซึ่งนำชื่นชมโสมนัส

ตัวอย่างนั้นมีอยู่มากมายนับไม่ถ้วน เช่น กรณีประวัติศาสตร์ของการพจญภัย หรือการพจญภัยที่เต็มไปด้วยเคราะห์ร้าย ซึ่งชีวิตถูกวางบนหนายนะต่อหน้าสันติภาพก็มีมากมายเช่นกัน ในเรื่องนี้เราสร้างมาตรฐานของเราเอง และนำเสนอโดยสอดคล้องกับ “สิ่งสำคัญสามประการที่จำเป็น” เพื่อที่จะมีสันติภาพที่แท้จริงและเต็มไปด้วยความสุข จำเป็นต้องมีการ “ปกป้องชีวิต เยียวยาชีวิต และส่งเสริมชีวิต”

นโยบายการสะสมอาวุธยุทโธปกรณ์เป็นปัญหาขึ้นมาทันที ภาชิตโบราณพร่ำสอนเกี่ยวกับการเมืองและยังคงสอนอยู่ว่า “หากท่านต้องการสันติภาพ จงพร้อมรบ” (*si vis pacem, para bellum*) นั้นเชื่อว่าการยอมรับโดยปราศจากเงื่อนไขที่รุนแรง (เทียบ ลก 14:31) ด้วยหลักการอันอาจหาญและตรงไปตรงมาของเรา เราจึงขอประณามโครงการ ที่หลอกลวงและเป็นอันตรายของ “การแข่งขันการสะสมอาวุธ” ของการแข่งขันอย่างลับๆ ระหว่างชาติที่ต้องการความเป็นเลิศทางการทหาร ถึงแม้ด้วยภูมิปัญญาแสนสุขที่ยังหลงเหลืออยู่ หรือด้วยการแข่งขันกันเงี้ยบๆ แต่รุนแรงเพื่อถ่วงดุลอำนาจของคู่ปรปักษ์ สงคราม (และจะเป็นสงครามที่ช่างอุบาทว์อะไรเช่นนั้น!) มิได้อุบัติขึ้น แต่เราจะไม่รู้สึกเสียดายดอกหรือสำหรับทรัพยากรทางเศรษฐกิจและพลังงานของมนุษย์ที่เสียไปเพื่อรักษาเกราะแห่งอาวุธที่แพงยิ่งขึ้น มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นของแต่ละประเทศ ซึ่งแลกกับความเสียหายของทรัพยากรที่น่าจะใช้เพื่อสถานศึกษา วัฒนธรรม เกษตรกรรม สุขภาพ และสวัสดิการของประชาชน สันติภาพและชีวิตสนับสนุนอย่างเต็มที่และรับภาระเหลือประมาณ เพื่อรักษาสันติภาพที่เกิดจากการคุกคามชีวิตช่วงวินิรันดร์ รวมทั้งสันติภาพที่เกิดจากการปกป้องชีวิตด้วยการคุกคามสันติภาพเป็นนิจสิน ผู้คนอาจจะพูดว่านี่เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ที่กล่าวมานี้อาจเป็นไปได้ในมโนภาพเกี่ยวกับอารยธรรมที่ไม่สมบูรณ์แบบ ทว่า อย่างน้อยที่สุด ขอเราสำนึกว่า สิ่งทำทลายที่ถูกปรุ่งแต่งนี้ ซึ่งการแข่งขันด้านอาวุธได้สร้างขึ้นขวางกั้นระหว่างชีวิตและสันติภาพนั้น เป็นหลักการหนึ่งที่ผิดหลักเหตุผลในตัวของมันเอง และต้องได้รับการแก้ไขและต้องหาสิ่งแทนที่ ดังนั้น เราจึงขอสรรเสริญความพยายามที่เกิดขึ้นแล้วเพื่อลด และในที่สุดเพื่อยุติสงครามเย็นที่ไร้เหตุผล ซึ่งเกิดจากศักยภาพทางการทหารที่เพิ่มขึ้นของนานาชาติ รวบรวมว่าประชาชาติเหล่านั้นควรจะเป็นศัตรูของกันและกันโดยจำเป็น และรวบรวมว่าประชาชาติเหล่านั้นไม่สามารถตระหนักได้ว่าวันหนึ่ง มโนภาพของความสัมพันธ์ระหว่างชาติต้องกลายเป็นความพินาศของสันติภาพและชีวิตมนุษย์นับไม่ถ้วน

กระนั้น ไม่เพียงแต่สงครามเท่านั้นที่สังหารสันติภาพ อาชญากรรมทุกชนิดที่ทำลายชีวิตล้วนเป็นการทำลายสันติภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่ออาชญากรรมนั้นทำลายความประพฤติตามหลักศีลธรรมของประชาชนเช่นที่มักเกิดขึ้นในปัจจุบัน เช่นในกรณีของการกำจัดชีวิตที่กำลังก่อตัวด้วยการทำแท้ง เหตุผลต่างๆ นานา ดังเหตุผลต่อไปนี้ถูกอ้างเพื่อหาความชอบธรรมให้แก่การทำแท้ง การทำแท้งพยายามลดปัญหาการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร เพื่อกำจัดสิ่งมีชีวิตที่ถูกตัดสินว่ามีรูปร่างผิดปกติ เพื่อกำจัดความเสื่อมเสียทางสังคม เพื่อกำจัดความทุกข์เวทนาของชนชั้นกรรมาชีพ และอื่นๆ ดูเหมือนว่าการทำแท้งเอื้อต่อสันติภาพมากกว่าทำลายสันติภาพ แต่ไม่เลย การกำจัดชีวิตที่กำลังก่อตัว หรือสิ่งมีชีวิตที่เกิดขึ้นแล้วนั้น เหนือสิ่งอื่นใดเป็นการละเมิดหลักศีลธรรมอันเป็นที่เคารพสักการะ ซึ่งแนวคิดของการมีอยู่ของมนุษย์ต้องอ้างอิงอยู่เสมอว่า ชีวิตมนุษย์ศักดิ์สิทธิ์นับแต่แรกปฏิสนธิ จวบจนวาระสุดท้ายของการมีชีวิตตามธรรมชาติ ชีวิตมนุษย์นั้นศักดิ์สิทธิ์ นี้หมายความว่าอย่างไร หมายความว่าชีวิตต้องพ้นจากอำนาจชี้ขาดใดๆ ก็ตามที่กำลังกำจัดชีวิต ชีวิตต้องไม่ถูกแตะต้อง ชีวิตควรค่าทุกประการแก่การเคารพ การเอาใจใส่ ความเสียสละอย่างรู้หน้าที่ สำหรับผู้ที่เชื่อในพระเจ้า แท้จริงนี่เป็นหน้าที่โดยหลักศาสนา ซึ่งเป็นไปเองตามสัญญาตม และแม้กระทั่งคนไม่ยอมรับพระหัตถ์ของพระเจ้าปกป้องและคุ้มครองเหนือมนุษย์ทั้งหลาย ก็มีความสำนึกเดียวกันในเรื่องความศักดิ์สิทธิ์ อันเป็นปัจจัยที่แตะต้องมิได้และล่วงละเมิดมิได้ ซึ่งควรแก่การมีอยู่ของชีวิตมนุษย์ นั่นคือต้องเป็นสิ่งที่มีความหมายในหลักคุณธรรมของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ผู้ที่เคยเคราะห์ร้าย มีความผิดที่ยากจะคลี่คลายได้ และสลดใจเสมอที่ได้กำจัดชีวิตอย่างจงใจเช่นนั้น ล้วนรู้สำนึกถึงเรื่องนี้ได้ดี เสียงของเลือดบริสุทธิ์คร่ำครวญร่ำไห้ไม่เลิกราอย่างน่าเวทนาในใจของผู้กำจัดนั่นเอง สันติภาพภายในจิตใจไม่อาจเกิดขึ้นได้จากความคิดที่เห็นแก่ตัว! และหากเป็นเช่นนั้น การทำลายสันติภาพ คือการทำลายระบบทั่วไปที่ปกป้องระเบียนและการมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างปลอดภัย ได้เกิดขึ้นแล้ว โดยทั่วไปแล้วชีวิตของปัจเจกชนและสันติภาพก็ยังผูกพันกันเสมอโดยสายสัมพันธ์ที่เหนียวแน่น หากเราปรารถนาให้ระเบียนสังคมก้าวหน้าไปโดยตั้งอยู่บนหลักการอันแตะต้องมิได้ ขอเราจงอย่าต่อต้านระบบอันเป็นสาระสำคัญของหลักการนั้น กล่าวคือ จงนับถือชีวิตมนุษย์ แม้กระทั่งในแง่นี้ สันติภาพและชีวิตก็ยังผูกพันกันอย่างแนบแน่นบนพื้นฐานของระเบียนและอารยธรรม

เรื่องที่กำลังกล่าวนี้สามารถดำเนินต่อไปได้ด้วยการทบทวนรูปแบบขนานนัยของการกระทำที่เป็นอันตรายต่อชีวิต ซึ่งดูเหมือนกลายเป็นพฤติกรรมปกติ อาทิเช่นการทำให้อาชญากรรมของปัจเจกบุคคลกลายเป็นอาชญากรรมส่วนรวม การจัดการความเจ็บและการสมรู้ร่วมคิดของกลุ่มพลเรือนโดยถ่วงหน้า การยุยงให้ความอาฆาตพยาบาทส่วนตัวกลายเป็นหน้าที่อันเลวทรามของ

ส่วนรวม การทำให้สิทธิก่อการร้ายกลายเป็นปรากฏการณ์ที่ถูกต้องของการยืนยันทางการเมืองหรือทางสังคม ให้การกระทำทารุณกรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจกลายเป็นเครื่องมือที่เปี่ยมประสิทธิภาพของอำนาจมหาชนที่ไม่มุ่งจะฟื้นฟูระเบียบอีกต่อไปแล้ว แต่มุ่งกำหนดให้ทำการปราบปรามอันเลวทรามต่ำช้า เป็นไปไม่ได้ที่สันติภาพจะเบ่งบานในที่ซึ่งความปลอดภัยของชีวิตอยู่ในอันตรายอย่างนี้ ความรุนแรงเกิดขึ้นที่ใด สันติภาพที่แท้จริงย่อมถึงจุดจบที่นั่น ทว่า สิทธิมนุษยชนถูกประกาศและได้รับการยอมรับและถูกปกป้องอย่างแท้จริงที่ใด สันติภาพย่อมกลายเป็นบรรยากาศอันน่าชื่นชมและบังเกิดผลสำหรับชีวิตในสังคมที่นั่น

เนื้อหาสาระในสนธิสัญญานานาชาติเพื่อปกป้องสิทธิมนุษยชน ปกป้องเด็ก และรักษาความปลอดภัยให้แก่เสรีภาพอันเป็นพื้นฐานของมนุษย์นั้นเป็นสิ่งพิสูจน์ความก้าวหน้าของพลเรือน ถ้อยคำเหล่านั้นเป็นมหากาพย์ของสันติภาพ トラบเทาที่เป็นเกราะป้องกันชีวิต เนื้อความเหล่านั้นเพียงพอหรือยัง ได้รับการปฏิบัติตามหรือยัง เราต่างสังเกตเห็นว่าอารยธรรมแสดงออกในแถลงการณ์เช่นนั้น และพบว่าในคำประกาศเหล่านั้นก็เป็นสิ่งรับประกันความเป็นจริงของอารยธรรม ความเป็นจริงนี้สมบูรณ์และประเสริฐหากแถลงการณ์ซึมลึกลงในจิตสำนึกและความประพฤติตามหลักศีลธรรม แต่จะถูกเหยียดหยันและถูกล่วงละเมิด หากยังเป็นเพียงตัวอักษรที่ไร้ชีวิต

ชายหญิงทั้งหลาย ชายและหญิงแห่งห้วงสุดท้ายของศตวรรษที่ยี่สิบ ท่านได้ลงนามในกฎบัตรอันประเสริฐแห่งความสมบูรณ์ของมนุษย์ โดยมีเงื่อนไขว่ากฎบัตรนั้นเป็นจริง ท่านได้ประทับตราหน้าประวัติศาสตร์ด้วยคำประณามของท่านในแง่ของศีลธรรม หากสัญญาเหล่านั้นเป็นเอกสารแห่งความปรารถนาที่ใช้ไวหามอันน่าจับใจแต่ว่างเปล่า หรือเอกสารที่เสแสร้งทางกฎหมาย มาตราการอยู่ได้แล้ว คือความสมดุลระหว่างสันติภาพที่แท้จริงกับศักดิ์ศรีของชีวิต

ขอจงรับฟังคำวิงวอนอันอ่อนน้อมของเรา ความสมดุลนั้นควรสำเร็จไป และบนความสมดุลนั้นคือจุดสุดยอดใหม่บนขอบฟ้าอารยธรรมแห่งชีวิตและสันติภาพของเรา เป็นอารยธรรมที่เราขอบอกอีกครั้งว่าเป็นอารยธรรมแห่งความรัก

เราบอกกล่าวครบถ้วนทุกสิ่งแล้วหรือยัง

ไม่เลย ยังมีคำถามที่ปราศจากคำตอบ กล่าวคือ แผนการแห่งอารยธรรมเช่นนั้นจะเป็นจริงได้อย่างไร เราจะทำให้ชีวิตกับสันติภาพเป็นเอกภาพอย่างแท้จริงได้อย่างไร

เราขอให้คำตอบที่อาจจะเข้าใจยากสำหรับบรรดาผู้ที่จำกัดขอบฟ้าแห่งความเป็นจริงไว้แต่ในขอบเขตของการมองเห็นตามธรรมชาติเท่านั้น วิธีแก้ปัญหามันต้องมีอยู่ในโลกทางศาสนาที่เราเรียกว่า “เหนือธรรมชาติ” ความเชื่อศรัทธาเป็นสิ่งจำเป็นในการค้นพบระบบของพลังที่กำลัง

ทำงานอยู่ในสถานการณ์ทั้งมวลของมนุษย์ อยู่ในสิ่งที่งานอันลึกลับเหนือธรรมชาติของพระเจ้าได้
แทรกและเสริมความสามารถในอันที่จะเพิ่มพูนประสิทธิภาพ ที่ตามประสามนุษย์กล่าวว่าเป็นไป
ไม่ได้ เราต้องการความช่วยเหลือจาก “พระเจ้าแห่งสันติภาพ” (ฟป/ 4:9)

ความสุขจะเกิดขึ้นกับเรา หากเราตระหนักรู้และเชื่อมั่นว่า โดยอาศัยความเชื่อนี้ เราจะ
ประสบความสำเร็จในการค้นพบและนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตและ
สันติภาพ

เนื่องจากมีข้อยกเว้นสำคัญสำหรับเหตุผลข้างต้นซึ่งยกให้ชีวิตอยู่เหนือสันติภาพ และให้
สันติภาพขึ้นอยู่กับกาลไม่ล่วงละเมิดชีวิต ข้อยกเว้นนี้เกิดขึ้นในกรณีที่ความดีที่สูงส่งกว่าชีวิตเข้ามา
มีบทบาท เป็นคำถามเกี่ยวกับความดีที่มีคุณค่ายิ่งกว่าชีวิต เช่น ความจริง ความยุติธรรม
อิสรภาพของพลเรือน ความรักต่อเพื่อนบ้าน ความเชื่อ... ครั้งนั้นพระเจ้าของพระคริสตเจ้าก็
ปรากฏขึ้นว่า “ผู้ใดที่รักชีวิตของตน (มากกว่าความดีที่สูงส่งกว่าเหล่านั้น) ก็ต้องเสียชีวิต” (ยน
12:25) นี่แสดงให้เราเห็นว่า เราคำนึงถึงสันติภาพโดยให้สัมพันธ์กับชีวิต และสันติภาพมาจาก
ความพอใจในระเบียบที่ให้ความมั่นใจแก่ชีวิต สันติภาพต้องเป็นความกลมกลืนที่ทำให้การดำรง
อยู่ของมนุษย์มีระเบียบและมีความสุขทั้งภายในจิตใจและทางสังคม การดำรงอยู่ของมนุษย์นี้ก็
เช่นกัน กล่าวคือชีวิตไม่อาจและต้องไม่แยกจากเป้าหมายอันสูงส่งกว่าซึ่งให้เหตุผลแรกแก่การมี
ชีวิตว่า ทำไมคนเราจึงมีชีวิตอยู่ สิ่งใดเล่าให้สิ่งต่อไปนี้แก่ชีวิต ซึ่งเหนือกว่าความสงบศานติแห่ง
สันติภาพ สิ่งเหล่านั้นได้แก่ศักดิ์ศรีของชีวิต ความสมบูรณ์ของชีวิตฝ่ายจิต ความประเสริฐทาง
ศีลธรรม และเราอยากกล่าวด้วยว่า นี่เป็นที่สุดเ็นทางศาสนาของชีวิต บางทีสันติภาพ-และ
สันติภาพที่แท้จริงอาจจะสูญหายไปหรือไม่ หากในขอบเขตชีวิตของเรา ในฐานะที่เป็นพลเรือนถูก
มอบให้แก่ความรัก ตามคำอธิบายที่สูงส่งที่สุดของความรัก ซึ่งได้แก่การเสียสละ และหากการ
เสียสละสร้างแผนงานแห่งการไถ่กู้และมอบนามอันเป็นกุศลแก่การดำรงชีวิตที่อยู่เหนือรูปแบบ
และมาตรฐานทางโลก สันติภาพที่แท้จริงนี้ไม่ใช่จะกู้คืนมาซึ่งสันติภาพ ในระดับที่สูงส่งยิ่งกว่าและ
เป็นนิรันดรยิ่งกว่าหรือหรือ เป็นสันติภาพที่แท้จริงร้อยเท่าในชีวิตนิรันดร (เทียบ มธ 19:29) ผู้ที่
เป็นศิษย์ในสถานศึกษาของพระคริสตเจ้าสามารถเข้าใจถ้อยคำเหนือความเข้าใจเหล่านี้ได้ (เทียบ
มธ 19:11) และเหตุใดเราจึงไม่อาจเป็นศิษย์เหล่านั้น พระคริสตเจ้า “พระองค์คือสันติของเรา” (อฟ
2:14)

ขอสันติสุขจงมีแก่ทุกท่าน ซึ่งด้วยพรจากเรา ท่านได้รับสารแห่งสันติภาพและชีวิต!

จากวาติกัน 8 ธันวาคม 1976

พระสันตะปาปาปอล ที่ 6